

కళవిలువ

బి. శాంతారామ్ ఏ. కాం. (ప్రథమ)

ఎ. ఎన్. ఆర్. కాలేజి, గుడివాడ.

త్రోడబడుతున్న అడుగులతో వడివడిగా నడుస్తున్నాడతను. కళ్ళలో ఆక, వక్కుంతా నీరసం. చాలాదూరం నడిచాడేమో నడకవేగం తగ్గి ఓ చోట ఆగాడు. జేబులోవున్న కాగితాన్ని చుట్టి ఓ సారి చూసుకున్నాడు. అనందంతో కళ్ళు మెరిశాయి. అతని గమ్యం వచ్చేసింది.

జగన్నాధమూర్తి....
కళానదన్

ఇలు సులభంగానే దొరికింది. అది ఒక ఎకరం పూలతోటలో ఓ చివర అందంగా కట్టిన ఇల్లు. కాదు. చిన్ననాటి రాజులుండే కోట అంటే బాగుంటుండేమో. ఇంటిపైన నిట్టగోడల చుట్టూ చక్కటి బొమ్మలు అందంగా అమర్చబడ్డాయి. చేతిలో ట్రాబున్న సంచితో వరండాలోకి అడుగుపెట్టి ఇల్లంతా ఓ సారి కలయచూశాడు. ఆ గృహం పేరుకుతగ్గట్టు కళాత్మకంగా వుంది. ఇంటినిండా బొమ్మలు గోడలచుట్టూ ఓ క్రమవద్దతితో అమర్చిన చిత్ర పటాలు. వాటిని చూసిన అతనిలోని చిత్ర కారుడు స్వర్ణదేవతలను టూమ్మీడ చూసి సంతటి అనుభూతి పొందాడు.

అతని పేరు సంజీవ్. ఓ చిత్రకారుడతను. "ఎవరూ?" ఓ వ్యక్తి గుమ్మంలో నిల్చుని, దిక్కులు చూస్తున్న సంజీవ్ ని నొసలు చిటిచి అడుగుతున్నాడు. సంజీవ్ ఆకారంలో కన్నులున్న వీడతనం ఆ ధనికునికి అనవ్వంగా కన్నించి వుండవచ్చు. "ననుస్కారమండీ! నన్ను రామకృష్ణగారు సంపించారు" అని తనని తాను పరిచయం చేసుకుని ఓ చీటి ఇచ్చి, ఆయన చదువుకునే

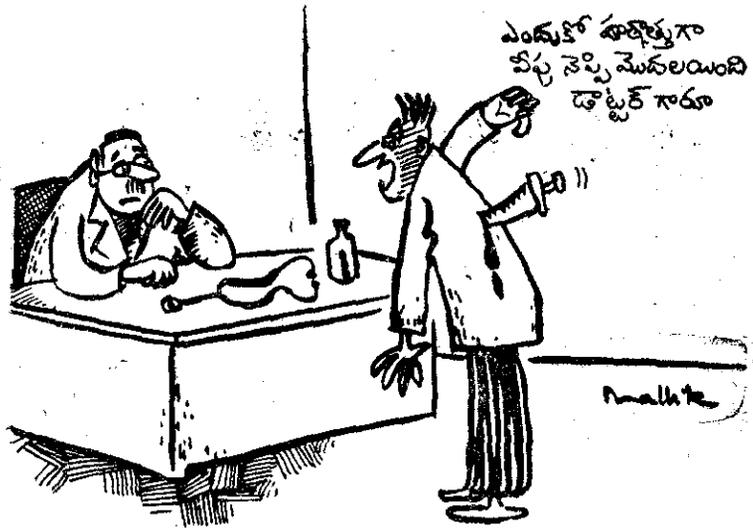
లోపలే "నేను బియ్యే పానయ్యేనంది. బొమ్మలు గీస్తాను...."

"ఏవీ బొమ్మలు చూపించు" సంజీవ్ మాటలు పూర్తి కాకముందే అడిగాడు ముప్పయ్యయిదేళ్ళ జగన్నాధమూర్తి.

బొమ్మలు చూపి చుట్టూ ముఖం చిటిచి దాయన. ఆయన మనస్ఫూర్తిగా కళాభిమాని కాదని చెప్పేకంటే, నంబుంలో గౌరవం కోసం అలా ప్రాకులాడే మనిషి అని అనడం బాగుంటుంది. చాలామంది ధనవంతులు కళాత్మక వస్తువులకోసం డబ్బు విరజిమ్మి అవి ఇంటో పెట్టుకుంటే పెద్ద గొప్పకనం వచ్చినట్లు ఫీలవడం అందరికీ తెలిసిందే. ఆ కోవకు చెందిన పెద్దమనిషే ఈ జగన్నాధమూర్తి.

'చాద' అనే పదానికి అర్థం తెలియని ఆ పెద్దమనిషికి, పయసులో వున్న ఆ ధనవంతుడికి విషాదం అంటే పరమ అనవ్వం, (అదనలు ఆయన దరిద్రావులకి ఇవ్వడం వస్తూనే రాదు) అందుకే ఆయనకు ఆ బొమ్మలు నచ్చ లేదని కచ్చితంగా చెప్పాడు.

"నిమిటివి? ఇవనలు బొమ్మలేనా? ఇంత అధ్యాత్మంగా వున్నవాటిని నా తెలు చూపిదా మని తీసుకోవ్వావ్? 'వంగిపోయిన ముసలి వాడు', 'విరిగిపోయిన చెట్టు', 'తుపాను భీభత్సాలూ' ఇవేనా చిత్రాలంటే? చీచీ, ఏవో విచ్చిపిచ్చి బొమ్మలేనీ ప్రతివాడూ చిత్రకారుడి పోజూ!" కోపంగా క్రిందకు విసిరేశాడు. "అటు ఆ గోడలకేసి చూడు. ఎంత సుందరమైన చిత్రాలోక్యంగారం కొన్నిటిలో చిందులే ముందే సుందర దృశ్యాలతో కొన్ని ఎంత అందం కలిగిస్తున్నాయో! అవి ప్రపంచ ప్రఖ్యాత

చిత్రకారులవి." అతని కోపాన్ని గర్వాన్ని చూసిన సంజీవ్ నిజంగా భయపడ్డాడు. "క్షమించండి. నేను ఈ చిత్రాలు కొనమని రాలేదు. మీకు బొమ్మలంటే యిష్టమని, ఈ బొమ్మలు చూసి సంతోషించి నాకేదైనా జీవనాధారం చూపిస్తారని రామకృష్ణగారు చెప్పి వంపారు. దయచేసి నాకేదైనా పని...."

జగన్నాధమూర్తిలో యింకా కోపం, అనవ్వం తగ్గలేదు. "వనా? నీకా? ముందిక్కుట్టించి వెళ్ళు. నీ లాటి దరిద్రపు మొహాల్ని ఒక్క క్షణం చూశేసి నేను, నిన్ను వస్తో పెట్టుకుని రోజంతా చూడలేను" (త్రుంచినట్లు చూటలాడి లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

సంజీవ్ ముఖానికి పట్టిన చెమటను తుడుచు కుని ఇంటికేసి బయలుదేరాడు. అతని కళ్ళ నిండా విరక్తి నిండిపోయింది. భారంగా నడుస్తున్నాడు.

తలుపునెట్టి ఆ పూరింట్లోకి ప్రవేశించాడు. అంతా చీకటి-అతని బ్రతుకులా. దీపం వెలిగిస్తే వెలుగలేదు-వెలుగు లేని అతని కళ్ళలా.

పైన హాడీన తాటాకుల సందుల సుండి వెన్నెల తొంగిచూస్తోంది... కాని భవిష్యత్తులోకి అతని ఆశలు తొంగిచూడటంలేదు. సందడిలేక దిక్కుదిక్కు మంటున్న ఆ ఇంటిని చూస్తేనే తెలుస్తుంది అతను ఒంటరివాడని. ఇప్పటి వరకూ వివరించిన అతని పరిస్థితే చెబాతుంది అతను నిరుద్యోగి అని.

సంజీవ్ తండ్రి కాయకష్టంకేసి, అతన్ని వదిలించాడు. అతని సంపాదన తినకుండానే మరణించాడు. (అసలు సంపాదన ఉంచేగా తినడానికి!)

సంజీవ్ చదువు ముగించిన కళవాక కొన్నాళ్ళకు, తన అభిరుచికి తగ్గట్టు పెయింటింగ్ షాపులో పని దొరికింది. జీతం డెక్లెరూపాచారై నా సంతోషంగా కొన్నాళ్ళు చేశాడు. అతని అనందం ఎంతో కాలం నిలవలేదు. ఇప్పుడా షాపులేదు. ఆ షాపు యజమాని పెద్ద ఉద్యోగం వస్తే షాపు ఎత్తేసి వెళ్ళిపోయాడు.

సంజీవ్ కొన్నాళ్ళు దుర్మురంగా రోజులు గడిపాడు. ఆ రోజులలోనే విరక్తి అతన్ని వెంటాడుతూ చివరకు ఈ రోజు జగన్నాధమూర్తి చేసిన పరాభవంతో అతనికి జీవితం

మీద ఆళ నచ్చిపోగా, పూర్తిగా ఆతన్ని విరక్తి ఆక్రమించుకుంది.

తన అభిరుచికి తగిన ఉద్యోగం దొరుకు తుందని సంజీవ్ చదువునే రోజుల్లో యెన్నో కలలు కన్నాడు.

ఏ కళాకారునికైనా అతని కళతో, అతని స్వంత అనుభవాలే యెక్కువగా కనబడుతాయని అందరికీ తెలిసింది. సంజీవ్ మనసు ఏ నాడూ సుందరదృశ్యాలవైపు మొగలేదు. అతను గీసిన ఆ పది చిత్రాలా విషాదపూరితమైనవే!

తాను గీసిన చిత్రాలన్నిటినీ ఓ సారి చూసు కుని నిట్టూర్చాడు. చాపమీద పడుకుని కళ్ళు తెరిచి, తాటాకుల సందుల్లో నుండి ఆకాశాన్ని, మిణుకు మిణుకుమంటున్న నక్షత్రాల్ని చూస్తున్నాడు. కళ్ళు నీరసంలో మూతలు పడు తున్నాయి చుక్కల్లాగా. అన్నం వాసన చూసి ఓ వారం రోజులు కొవచ్చు.

ఇప్పుడతనిలో ఆళలులేవు. భవిష్యత్తుపై ఊహలు లేవు.

అతను తన జీవితాన్ని మట్టిగా ఉపయో గించి చేసిన బొమ్మల్లాంటి ఆ చిత్రాల ఆతన్ని చూసి సానుభూతిగా ఏడుస్తున్నాయి. ఒక చిత్రంలో సూర్యోదయాన్ని, భయంకరంగా కూలిపోయిన చెట్లమధ్య చూపించాడు. స్పష్ట లోని సుఖదుఃఖాలకు ఆ చిత్రంలోని ఆ రెండు దృశ్యాలు ప్రతీనిధులేమో! అన్ని చిత్రాల్లోనూ విషాదం తప్పకుండా కొంగిచూస్తుంది. అవి అతని జీవితానికి దర్పణాలు. అతని కళ్ళలో కొరవడిన జీవం అతని చిత్రాలలో కనబడు తుంది. చురుకుదనం లేని ఆతని కళ్ళను ప్రక్కకువెట్టి అతని కళాహృదయం కళ్ళు తెరవగా; హృదయ స్పందనలు గీతలుగా మారు తున్నాయేమో! రంగులు కొనలేని ఆ మీద కళా కారుడు తన రక్తాన్ని రంగుగా పోశాడేమో అన్నట్లు ఆ చిత్రాల గోచరిస్తాయి.

ఆ యువకుడి జీవనానికి చదువు, కళ రెండు తోడ్పడలేకపోయాయి.

సంజీవ్ కళ్ళు అప్రయత్నంగా మూసు కున్నాయి నిద్ర వచ్చి. మళ్ళీ అతను కళ్ళు

తెరవలేదు.

కాలగర్భంలో చాలా సంవత్సరాలు శిథిల మయ్యాయి. క్రొత్తమార్పులు ప్రపంచంలో ఉదయించాయి. మావపుడు యింకా నాగరికు డయ్యాడు.

స్వరం: కళాసదనం. అందులో ఓ శతమృదుడు గోడకు క్రొత్తగా తగిలించిన చిత్రాలకేసి చూస్తున్నాడు. చాలా కాలం క్రితం వేసినట్లు న్నాయి. రంగులు గొండుగాలేవు. అవి 'విరిగిన చెట్లు'; 'నంగిపోయిన మృదుడు'; 'రెక్కలు తెగిన పక్షి'; 'కుపాసు దృశ్యం' మొదలైన రకరకాల చిత్రాలు. అవి సంజీవ్ చిత్రాలే! ఆ మృదుడు జగన్నాథమూర్తి! ఇప్పుడతని వృద్ధాప్యంలో అవి చాలా అందంగా కని ప్తున్నాయే! ఏవో సత్యాలు చెబుతున్నాయి:

ఒకానొకప్పుడు ఆ వ్యక్తిచేత విసిరేయ బడ్డ చిత్రాలు. ఇప్పుడతని ఇంటిలో ప్రత్యేక మైన గదిలో వ్రేలాడుతున్నాయి. ఆ వ్యక్తి వాటిని ఓ మ్యూజియంలో ఆ మధ్యనే రెండు లక్షలకు కొన్నాడు; చాలామంది పోటీలుపడి ధరపెంచగా; అది కళాభిమానం కాదని మళ్ళీ చెప్పాలూ రెండు లక్షలతో ఆ చిత్రాలు కొన్నం దుకు సంఘంలో చాలా 'ప్రెస్టేజ్' సంపా దించుకున్నాడు.

ఆ చిత్రాకారుడి హృదయం నుండి నూటిగా వెలువడ్డ ఆ చిత్రాలు; అతని రక్తంలో రంగులు దిద్దుకున్న ఆ చిత్రాలు; ఆ నాడతనిని కళాకారునిగా గౌరవించకపోయినా కనీసం అతన్ని ఓ మనిషిగానైనా నిలబెట్టలేకపోయిన 'అనాటి జగన్నాథమూర్తి' లాంటి వారిని నేడు వెక్కిరిస్తున్నాయి.

శేఖరం తల్లికి వందరూపాయలు కాగితం యిచ్చేడు మీరా జీతం నిమిత్తం. శాంతమృగారు వచ్చేనెలవనిచి ఎలాగూ యివ్వడలుచుతుంది. శేఖరం ఒక్కనెలకేమిటి! అనేసరికి ఆవిడేం అభ్యంతరం చెప్పలేదు. కాని మీరా వందరూపాయలు తీసుకోవడానికి నిరాక